כיתה ו' | חגים ומועדים | שיעור 4 מתוך 4 | 45 דק'

מתאים לממלכתי ולממלכתי-דתי. בחמ"ד אפשר להרחיב בהלכות ליל הסדר ובקריאת ההגדה המלאה; בממלכתי אפשר להרחיב בדרכים השונות שבהן משפחות עורכות את הסדר.

ערך החירות: אז והיום

🎯 מטרות השיעור

- התלמידים יבחינו בין עבדות לחירות
- התלמידים יבינו שחירות כוללת גם אחריות
- התלמידים יכתבו על חירות במילים שלהם

📖 הסבר למורה

פסח נקרא חג החירות, כי הוא מציין את המעבר של עם ישראל מעבדות לחירות. עבד אינו שולט בזמן שלו ובמעשיו; אדם חופשי יכול לבחור. בהגדה נאמר שבכל דור אדם צריך לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים, כלומר להרגיש את החירות כאילו היא שלו. חירות אינה רק לעשות מה שרוצים: אדם חופשי אחראי גם לבחירות שלו ולאנשים סביבו. אפשר לדבר עם התלמידים גם על "חירות פנימית": להשתחרר מהרגל רע, מפחד או מתלות.

👩‍🏫 פעילות בכיתה

1. פתיחה: כותבים על הלוח "עבד" ו"בן חורין" ואוספים מילים שמתאימות לכל אחד.
2. דיון: האם חירות פירושה לעשות כל מה שרוצים? מביאים דוגמאות מחיי בית הספר.
3. קוראים יחד את המשפט מההגדה על "בכל דור ודור" ומשוחחים על משמעותו.
4. כתיבה אישית: ממה הייתי רוצה להשתחרר השנה (הרגל, פחד)?
5. סיכום: כל תלמיד משלים "חירות בשבילי היא..." ותולים על לוח כיתתי.

💡 הערות למורה

הנושא יכול לגעת בחוויות אישיות; חשוב שהשיתוף יהיה רשות ולא חובה. נמנעים מהשוואות פוליטיות עכשוויות. למתקדמים: לכתוב חיבור קצר על הקשר בין חירות לאחריות.

📝 בדף העבודה

מעבדות לחירות: 8 תרגילים, ומחוון מלא בעמוד השני.

מחוון: מעבדות לחירות

1. כי הוא מציין את יציאת בני ישראל מעבדות במצרים לחירות.
2. עבד אינו שולט בזמנו ובמעשיו ועושה מה שאחרים מחליטים; בן חורין יכול לבחור בעצמו.
3. לא נכון. חירות באה עם אחריות כלפי עצמי וכלפי אחרים.
4. שכל אחד צריך להרגיש שהחירות שייכת לו ולהעריך אותה, כאילו הוא עצמו היה עבד ושוחרר. כל הסבר סביר.
5. אני בוחר מה לעשות וגם דואג לא לפגוע באחרים.
6. השתחררות ממשהו שמגביל אותי מבפנים, כמו הרגל רע, פחד או תלות במסך. כל דוגמה מתאימה.
7. תשובה אישית ומנומקת.
8. פסקה מנומקת, למשל: לעזור למי שמוגבל, לבחור להשתחרר מהרגל רע, להעריך את החופש שלנו.